

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14351

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2077
Konu : Soru Önergeleri

08.06/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11.05.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-22865 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/14347 esas nolu, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/14348 esas nolu, Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE'ye ait 7/14349 ve 7/14352 esas nolu, Gaziantep Milletvekili Yaşar AĞYÜZ'e ait 7/14350 esas nolu, İzmir Milletvekili Mehmet Ali SUSAM'a ait 7/14351 nolu, İstanbul Milletvekili Sebahat TUNCEL'e ait 7/14353 nolu, Manisa Milletvekili Mustafa ENÖZ'e ait 7/14354 nolu, yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1.Görüş 7/14347 (2 sayfa)
- 2.Görüş 7/14348 (2 sayfa)
- 3.Görüş 7/14349 (2 sayfa)
- 4.Görüş 7/14350 (1 sayfa)
- 5.Görüş 7/14351 (3 sayfa)
- 6.Görüş 7/14352 (2 sayfa)
- 7.Görüş 7/14353 (2 sayfa)
- 8.Görüş 7/14354 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

ÖNERGE SAHİBİ : Mehmet Ali SUSAM
İzmir Milletvekili

Esas No : 7/14351

Yaşanan küresel ısınma tarım sektörünün önemini bir kez daha hatırlatmıştır. Dünyada çeşitlilik ve üretim kapasitesi açısından sayılı ülkelerden olan ülkemiz, ne yazık ki bu gücünü doğru biçimde kullanamamış, Dünya Bankası ve IMF politikalarıyla tarımı tasfiye eder hale gelmiştir.

Tarım devlet desteğinin neredeyse yok noktasına indirilmesi, tarım ürünü fiyatlarının baskı altına alınmasına karşın, başta akaryakıt olmak üzere tohum, gübre, ilaç, sulama ve elektrik gibi maliyet unsurlarının hızla artması, karlılığın azalmasına ve çoğu zaman ürünün maliyeti dahi karşılamayacak hale gelmesine neden olmaktadır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin verdiği krediler yetersiz kaldığı için başta Ege Bölgesi ve Trakya olmak üzere çok sayıda çiftçi, tarım yaptıkları toprakları ipotek göstererek özel bankalardan kredi kullanmıştır. Basında yer alan haberlere göre Türkiye'nin hemen her bölgesindeki çiftçiler yaşanan ekonomik kriz ve doğal felaketlerinin ardından bankalara olan borçlarını ödeyemez hale gelmiş, tarlaları haczedilmeye, çoğu yabancı sermayeye ait olan bankaların eline geçmeye, başlanmıştır.

Sel, don ve dolu felaketleri yaşayan Egeli çiftçiler, borcunu kapatmak için tekrar borçlanma yoluna gitmekte bu kez de traktörünü satmaya, sonra da taksitle yenisini almaya başlamıştır.

Bu bilgiler ışığında:

SORU 1) Çiftçi kayıt sistemine göre kaç çiftçinin tarlası bankaların eline geçmiştir?

SORU 2) Bu tarlaların toplam yüzölçümü ne kadardır?

SORU 3) Haczedilen tarım alanlarının coğrafi bölgelere göre dağılımı nasıldır?

SORU 4) Toprakları haczedilen çiftçinin, tarlasını geri alabilmesi amacıyla hangi çalışmalar yapılması düşünülmektedir.

SORU 5) Çiftçinin diğer bankalara olan borçlarını Ziraat Bankası'nda toplaması amacıyla kredi verilmesi planlanmakta mıdır?

SORU 6) Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden verilen kredi miktarının artırılması düşünülmekte midir?

CEVAP 1,2,3,4,5,6) Konuyla ilgili olarak Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nün cevabi görüşü aşağıda yer almaktadır:

30.04.2010 tarihi itibarıyla, Türkiye genelinde Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesaplarında, 28.272; üretici üzerinde 204 milyon TL banka kaynaklı tarımsal kredi alacağımız bulunmaktadır. Anılan tarih itibarıyla hakkında icra takibi başlatılan üretici sayısı,

kredi tutarı, toprakları haczedilen üretici sayısı ve haczedilen arazilerin yüzölçümüne ilişkin olarak ise sistemimizde ayrıca bir veri tutulmamaktadır.

Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarında izlenen kredilerin yapılandırılması konusu Ziraat Bankası mevzuatında düzenlenmiş olup, yapılandırma talepleri; alacağın teminat durumu, borçlu ve borçla ilgililer hakkında başlatılan takiplerin safahatı ve borçlunun ödeme kabiliyeti gibi hususların değerlendirilmesi suretiyle sonuçlandırılmakta, ödeme planına bağlanan alacaklarımız ile ilgili olarak yasal takip işlemi yürütülmemektedir. Söz konusu yapılandırma kapsamında üreticilerin borçlarını defaten ödemek istemeleri halinde % 25 ile % 45 oranında indirim yapılması, taksitle ödemek istemeleri halinde ise cari faiz uygulanmak suretiyle borcun 36 aydan 48 aya kadar taksitlendirilmesi imkânı bulunmaktadır.

2002 yılında 228 milyon TL seviyesinde olan banka kaynaklı tarımsal kredi bakiyesi, 31.12.2009 tarihi itibarıyla 33 kat artarak 7,7 milyar TL olarak gerçekleşmiş olup, bu tutarın 2010 yılında 9 milyar TL'ye ulaşması planlanmaktadır.

Diğer taraftan, tarım sektörünün ana ve öncü finansman sağlayıcısı olma konumunu kriz dönemi dahil kararlılıkla sürdüren Ziraat Bankası 2004-2009 yılları arasında 2,9 milyondan fazla üreticiye 25 milyar TL'yi aşan miktarda kredi kullandırılmış, 2004 yılında 33 milyon TL olan haftalık ortalama kredi kullandırma tutarı 2009 yılında 155 milyon TL'yi aşmıştır.

Konuyla ilgili olarak Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü'nden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır:

Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından, 2009 yılında ortaklarına kullandırılan kredi bakiyesi 1.880.944.000 TL'dir. 2010 yılı kredi hedefi ise 3.000.000.000 TL'dir.

Bakanlığımızca, süt üretiminden et üretimine, arıcılıktan, seracılık ve mantarcılığa kadar 37 tip proje ile yatırımlar için tarımsal kooperatiflere kredi desteği verilmiştir. 2003 - 2010 döneminde Kırsal alanda Sosyal Destek Projesi ile birlikte 1.710 kooperatif projesine 1 Milyar 451 Milyon TL kredi tahsis edilmiştir. Bu projelerle 178 Bin aile desteklenerek ve iş sahibi olması sağlanmıştır.

SORU 7) Tarımda desteklemenin artırılması düşünülmekte midir?

CEVAP 7) Tarım sektörüne yönelik destekleme primi miktarları, ödeme zamanı ve ödeme şekli 5488 Sayılı Tarım Kanunu kapsamında, kanunun 17. maddesi ile belirlenen görevleri yerine getirmek üzere kurulan Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından, aynı Kanunun "Tarımsal Desteklemelerin Amacı ve İlkeleri" ile "Tarımsal Destekleme Programlarının Belirlenmesinde, Uyulan İlke ve Stratejiler" başlıklı maddeleri ve bütçe olanakları doğrultusunda belirlenmektedir.

Toplam tarımsal destekleme miktarı, 2002 yılında 1,868 Milyar TL iken, 2010 yılında 5,6 Milyar TL'ye çıkarıldı, toplam tarımsal destekler 3 kat arttırıldı. 2003-2010 döneminde çiftçilerimize toplam 36,3 Milyar TL destek verildi. Tarımsal destekler, üretim ve kalitenin artırılmasına yönlendirildi. Verilen desteklerle üretim maliyetinin önemli bir kısmı karşılandı. Bütçe imkanları ve dengeleri içerisinde, çiftçilerimize azami destek verilmesine çalışılmaktadır.

SORU 8) Kırsal motorin, gübre, tohum, ilaç ve sulamada kullanılan elektrikte vergi indirimi yapılarak girdi fiyatlarının aşağı çekilmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 8) 2005 yılında sulama elektriği kullanan üreticilerin yıllardır biriken ve faiziyle birlikte yaklaşık 1 Milyar TL olan enerji borcu yeniden yapılandırılmış ve ek bir faiz uygulanmadan 36 ay taksitlendirilmiştir.

Diğer yandan, borcunu zamanında ödeyen çiftçilerimize de daha ucuza elektrik tüketebilmeleri için kilowatt başına 1,70 Krş destekleme yapılmıştır. Bu çerçevede 22 Bin tarımsal sulama abonesine toplam 8,2 milyon TL ödeme yapılmıştır.

Konu ile ilgili kuruluşların katılımıyla yapılan çalışmalar sonucunda; 10 Temmuz 2009 tarih ve 27284 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5917 sayılı Kanun ile tarımsal sulama elektrik borçlarının TEDAŞ Yönetim Kurulu’nca belirlenecek vadelere göre yılda en az iki taksit ve en geç üç yılda tamamlanacak şekilde taksitlendirilmesi imkânı tanınmıştır.

Bu kapsamda, ödenecek olan tutar; tahakkuk tarihindeki anaparaya T.C. Merkez Bankasıncı bankaların üç aya kadar vadeli mevduata uyguladıkları faiz oranları esas alınarak hesaplanan aylık endeks katsayısı uygulanmak suretiyle hesaplanan miktarın; 12 aylık taksitlerde 1.08, 24 aylık taksitlerde 1.18, 36 aylık taksitlerde 1.26 ile çarpılması ile hesaplanmaktadır.

Çiftçilerimizin kullanmakta olduğu en önemli girdilerden gübre ve mazot maliyetinin azaltılması amacıyla çiftçilerimize birim alan için gübre ve mazot desteği sağlanmaktadır. Bu çerçevede, Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda 2005-2010 yılları arasında toplam 2 milyar 174 milyon TL kimyevi gübre, 2003-2010 döneminde toplam 2 milyar 975 milyon TL mazot destekleme ödemesi yapılmıştır. Böylece, ortalama olarak çiftçimizin gübre maliyetinin yaklaşık % 13,1’i mazot maliyetinin ise % 17 ‘si karşılanmıştır.

2011 yılında da Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda mazot, kimyevi gübre ve toprak analizi destekleme ödemesi yapılacaktır.

2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile sebze tohumluklarında uygulanacak KDV oranı % 8’e, bunların dışında kalan sertifikalı tohumluk ve sertifikalı meyve fidanlarında ise uygulanacak KDV oranları % 1’e düşürülmüştür.